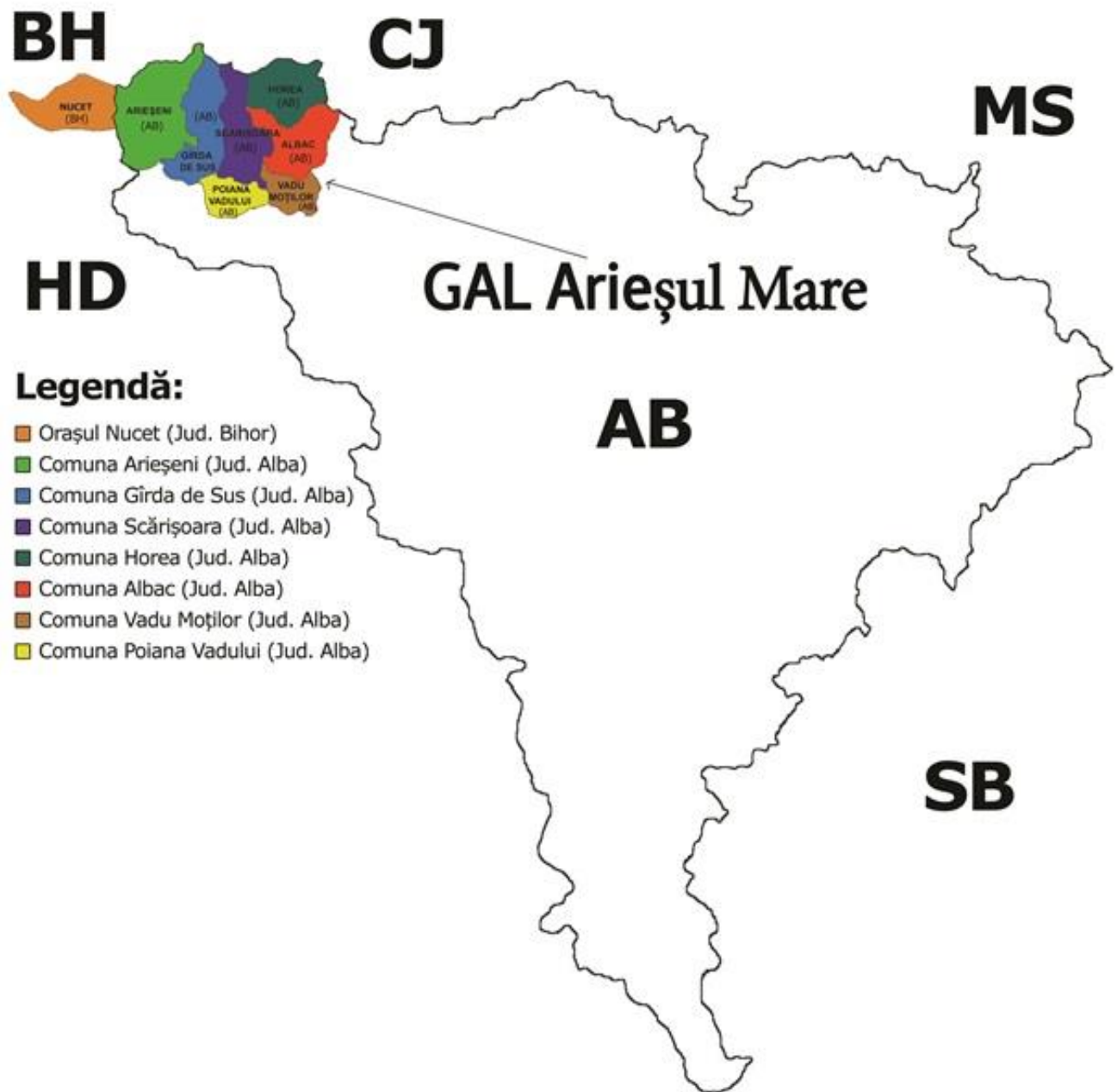

GAL ARIESUL MARE

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ ARIESUL MARE

Raport Evaluare SDL GAL AM

Nr. 72/24.09.2025

Perioada evaluată 29.12.2016 - 31.07.2025

Proiect finanțat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR).

Programul Național de Dezvoltare Rurală este implementat de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

PNDR este finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală.

CUPRINS

1. REZUMAT	4
2. Introducere	5
3. Informații generale privind SDL	7
3.1 Informații despre GAL și activitatea GAL-ului	7
3.2 Scurtă descriere a SDL, a obiectivelor, priorităților și a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusărilor	10
4. Cadrul de evaluare și metodologia	20
Tema I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală	20

Tema II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie	27
Tema III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER	34
5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL	39
6. Răspuns la întrebările de evaluare	43
7. Factorii de succes și eșec în implementarea SDL.....	45
8. Concluzii și recomandări.....	48

1. REZUMAT

Acest document reprezintă un raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Arieșul Mare. Evaluarea strategiei de dezvoltare locală reprezintă o analiză cu caracter socio-economic, menită să identifice și să cuantifice ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, și să explice principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate. Această evaluare ne va informa ce funcționează și ce nu funcționează și mai ales, ce anume putem face pentru îmbunătățirea implementării strategiei viitoare și obținerii rezultatelor planificate.

Evaluarea reflectă rezultatul implementării strategiei la data de 31.07.2025, perioada în care sa realizat acest raport fiind 06.08.2025-24.09.2025.

Evaluarea s-a realizat de către responsabilul cu verificarea, evaluarea, selecția proiectelor și monitorizarea împreună cu responsabilul cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor sub directa îndrumare a comitetului de coordonare a evaluării, format din responsabilul administrativ manager al asociației, responsabilul cu animarea teritoriului și un membru al consiliului director al GAL Arieșul Mare.

În cadrul acestui raport se evaluează Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Arieșul Mare din prisma următoarelor teme: logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală, contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie, valoarea adăugată datorată metodei LEADER, factorii de succes și eșec care au influențat sau influențează implementarea strategiei și rezultatele obținute și ierarhizarea priorităților în cadrul SDL.

Aceste teme se analizează cu ajutorul tehnicilor și metodelor de evaluare următoare: observația, ancheta utilizând tehnica focus-grupului având ca instrument ghidul de focus –grup, verificarea funcționării logicii de intervenție a strategiei, studiul/analiza documentelor, studiu de caz, analiza datelor administrative, ancheta utilizând tehnica sondajul de opinie având ca instrument chestionarul auto-administrat.

În urma analizei efectuate se formulează concluziile pentru fiecare temă a evaluării și pentru fiecare întrebare de evaluare și se formulează recomandări cu aplicabilitate în viitor. Nevoia de a ne evalua Strategia apare în cadrul exercițiului financiar 2014-2020, ca urmare a obligativității impuse de Uniunea Europeană GAL-urilor de a realiza evaluarea implementării strategiilor de dezvoltare locală. Această evaluare ne va informa ce funcționează și ce nu funcționează și mai ales, ce anume putem face pentru îmbunătățirea implementării și rezultatelor. *Conform Regulamentelor UE, noi, GAL-urile avem următoarele responsabilități în materie de monitorizare și evaluare:*

Regulamentul UE nr. 1303/2013 Sarcinile grupurilor de acțiune locală sunt următoarele: (g) monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă. (Reg. 1303 Art. 34 – par. 3, lit g)

O strategie de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității conține cel puțin următoarele elemente:

(f) o descriere a procedurilor de gestionare și monitorizare a strategiei, prin care se demonstrează capacitatea grupului de acțiune locală de implementare a strategiei, însoțită de o descriere a procedurilor specifice de evaluare; (Reg. 1303 Art. 33 – par. 1, lit f)

Regulamentul UE nr. 1305/2013 [...] Grupurile de acțiune locală furnizează autorității de management și/sau evaluatorilor desemnați sau altor organisme delegate pentru a îndeplini funcții în numele acesteia, toate informațiile necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea programului, în special în ceea ce privește realizarea obiectivelor și priorităților specificate. (Reg. 1305 Art. 71).

2. Introducere

Evaluarea strategiei de dezvoltare locală reprezintă o analiză cu caracter socio-economic, care să identifice, să cuantifice ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, și să explice principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Conform Ghidului GAL –urilor pentru implementarea SDL, versiunea 17:

„Descrierea activității de evaluare a implementării SDL

Conform prevederilor din PNDR, GAL-urile trebuie să asigure la nivel local evaluarea SDL și să furnizeze informații relevante privind monitorizarea și evaluarea SDL, potrivit art. 71 din Reg.

(UE) nr. 1305/2013, evaluatorului care va fi selectat pentru evaluarea on-going a PNDR 20142020.

Până la finalizarea implementării SDL, GAL are obligația de a realiza evaluarea finală a SDL care va viza întreaga perioadă de implementare a SDL. Această evaluare se realizează utilizând aceleași mecanisme ca și pentru prima evaluare și va cuprinde elementele și analiza privind întreaga perioadă de implementare a SDL.

Rezultatele evaluării finale vor fi consemnate în Raportul de evaluare care va fi transmis până la sfârșitul lunii august 2025, pe adresa de e-mail leader@madr.ro. Activitatea de evaluare finală a SDL poate fi realizată de personalul/membrii GAL sau poate fi realizată total/partial de către un evaluator extern (în baza unui contract). ”

Procesul de evaluare a parcurs următoarele etape:

1. Elaborarea Planului de evaluare

Planul de Evaluare a fost aprobat de către **Comitetul de coordonare a evaluării** al Asociației GAL Arieșul Mare, care a contribuit la definirea cadrului întrebărilor de evaluare și a sprijinit pregătirea planului de evaluare.

Comitetul de coordonare a evaluării este format din:

1. Morar Lucian Mihai (responsabil administrativ manager)

2. Onet Adriana (responsabil evaluarea proiectelor)

3. Dobra Ioan Adrian (responsabil cu monitorizarea, raportarea si evaluarea proiectelor)

Planul de Evaluare (Planificarea Evaluării)

Etapele planificării

	Planificarea evaluării – etapele evaluării	Din data de:	Pina in data de:
Planificare	Formularea Intrebarilor de evaluare	6 august 2025	10 august 2025
Planificare/Executie	Obtinerea raspunsurilor la intrebari	11 august 2025	15 august 2025
Executia	Analiza raspunsurilor interne (Echipa GAL + CD) ;	16 august 2025	20 august 2025
Elaborarea raportului	Sinteza răspunsurilor și concluzia principală : modalitatea de operare a strategiei, precum și efectele și rezultatele pe care le generează	21 august 2025	25 august 2025
	Finalizarea documentatie de raportare /evaluare	26 august 2025	22 septembrie 2025
	Transmitere la LEADER a Raportului de evaluare a SDL	23 septembrie 2025	24 septembrie 2025

Tabel Planul de evaluare

2. Selectarea Evaluatoarelor

Evaluarea s-a făcut de către responsabilul cu verificarea, evaluarea, selecția proiectelor și monitorizarea împreună cu responsabilul cu verificarea, evaluarea, selecția proiectelor sub îndrumarea Comitetului de coordonare a evaluării.

3. Elaborarea design-ului evaluării

O bună parte din informațiile necesare evaluării a provenit din monitorizarea propriei activități a GAL, din interacțiunea acestuia cu actorii locali (prin acțiunile de animare).

S-au identificat și s-au folosit sursele de date și informațiile necesare: baza de date GAL, parteneri GAL, actori locali, beneficiari de proiecte, beneficiari finali ai proiectelor (grupurile țintă vizate). Cercetarea a fost atât calitativă cât și cantitativă.

Cercetarea de tip cantitativ a presupus colectarea și analiza unor date cantitative și utilizarea unor eșantioane reprezentative pentru temele studiate. S-a folosit ca metoda de evaluare sondajul de opinie (aplicarea chestinarului și a interviului semistructurat).

Cercetarea de tip calitativ a concentrat mai multe metode : studiu de caz, analiza secundară a datelor(studiul documentelor interne), discuții cu persoane implicate (factori de decizie, responsabili cu punerea în aplicare, etc.)

Metodele și tehnicile de evaluare folosite în cadrul acestui raport sunt: observația, ancheta utilizând tehnica focus-grupului având ca instrument ghidul de focus –grup, verificarea funcționării logicii de intervenție a strategiei, studiul/analiza documentelor, studiu de caz, analiza datelor administrative, ancheta utilizând tehnica sondajul de opinie având ca instrument chestionarul auto-administrat.

4. Derularea activității de evaluare și redactarea raportului de evaluare

Punerea în practică a metodelor și tehnicilor de evaluare alese, analiza și interpretarea datelor.

Pași:

Ședința de debut

În cadrul acestei întâlniri, Comitetul de coordonare a evaluării și evaluatorii discută aspectele practice ale derulării evaluării și iau deciziile necesare pentru a asigura derularea în bune condiții a procesului evaluării.

Etapă preliminară de definitivare a metodologiei

În cadrul etapei preliminare se pun la punct aspectele operaționale ale metodologiei de evaluare și se elaborează instrumentele, se fac ajustări ale metodologiei de evaluare și ale planului de evaluare,

se aprobă planul de evaluare și metodologia de evaluare revizuite, respectiv instrumentele operaționale elaborate.

Colectare de date, analiza datelor și pregătirea versiunii 1 de lucru a raportului de evaluare

În cadrul acestei etape se colectează și se analizează informațiile obținute și se redactează versiunea 1 de lucru a raportului de evaluare. Această versiune este transmisă Comitetului de coordonare a evaluării și se organizează o ședință în care raportul de evaluare este prezentat de către evaluatori și se formulează observații sau cerințe din partea Comitetului pe marginea acestei versiuni a raportului.

Revizuirea, după caz, și pregătirea versiunii 2 de lucru a raportului de evaluare

Această versiune se prezintă Comitetului de coordonare a evaluării. Acesta nu are observații și atunci versiunea 2 de lucru a raportului de evaluare devine, practic, versiunea finală.

Diseminarea rezultatelor evaluării

Se va transmite raportul de evaluare către factorii interesați și se va publica pe site-ul www.galariesulmare.ro și se va transmite la adresa leader@madr.ro.

Implementarea recomandărilor acceptate și analiza eficacității acestora

Aceasta este o acțiune post-evaluare. Orice recomandare acceptată a evaluării necesită acțiuni consecvente de punere în practică, revizuirii pe parcurs în funcție de necesitate și o monitorizare a rezultatelor obținute. Menționăm faptul că toate acțiunile decise pentru implementarea recomandărilor evaluării vor deveni parte integrantă din agenda uzuală de lucru a GAL Arieșul Mare privind implementarea strategiei de dezvoltare locală.

3. Informații generale privind SDL

3.1 Informații despre GAL și activitatea GAL-ului

GAL Arieșul Mare s-a înființat în anul 2016 fiind un parteneriat public-privat constituit în conformitate cu cerințele Axei LEADER (axa IV din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală).

GAL Arieșul Mare s-a constituit în anul 2016. Inițial a avut un număr de 24 de membri fondatori.

Parteneriatul GAL este alcatuit din: reprezentanti ai autorităților publice locale, reprezentanți autorizați din sectorul privat, reprezentanti ai societatii civile, fiind structurat astfel:

- 8 parteneri publici :
 1. Comuna Albac,
 2. Comuna Gârda de Sus,
 3. Comuna Horea,
 4. Comuna Poiana Vadului,
 5. Comuna Scărișoara,
 6. Comuna Vadu Moților,
 7. Comuna Arieșeni,
 8. Orașul Nucet,
- 3 parteneri civili:
 1. Asociația Comitetul Local OVR Gârda de Sus
 2. Asociația Crescătorilor de Taurine Poiana Vadului
 3. Asociația Vadu Moților Lumina din Suflet,
- 14 agenți economici:
 1. Bota Ioan Nicolae Întreprindere Individuală,
 2. SC Trans Lup Forest SRL,
 3. SC Marnic Total Construct SRL
 4. Morar Viorel Lucian „Pensiunea Aurora” Întreprindere Familială,
 5. SC Apuseni Design Construct SRL,
 6. Morar Mircea Petru Persoană Fizică Autorizată,
 7. SC Rîul Mare SRL,
 8. SC Alpin Eurowood SRL,
 9. SC Poiana Verde SRL,
 10. Mocan Ioan Claudiu “Pensiunea Valea Brazilor” Persoană Fizică Autorizată,
 11. SC Awa Lamasoaia SRL,
 12. SC Biharia SRL,
 13. SC Vioemi Prod SRL

Echipa GAL Arieșul Mare a elaborat Strategia de Dezvoltare Locală pentru perioada 29.12.2016 – 31.12.2023, în intervalul de timp ianuarie – aprilie 2016. În urma parcurgerii evaluării SDL ului și notificării privind eligibilitatea și selecția acestuia s-au semnat în decembrie 2016 Acordul Cadru

nr. 19400211011670115360/29.12.2016 în valoare de 279.690,08 euro . În anul 2022 Asociația GAL Arieșul Mare a beneficiat de fonduri de tranziție în valoare de 44.682,7 9euro în urma cărora s-a prelungit perioada de finalizare a Strategiei de Dezvoltare Locală până la 31.12.2025.

Asociația GAL Arieșul Mare semnată a acordului de finanțare nr. 19400211011670115360/29.12.2016 pe parcursul implementării Strategiei de dezvoltare locală respectă următoarele principii LEADER:

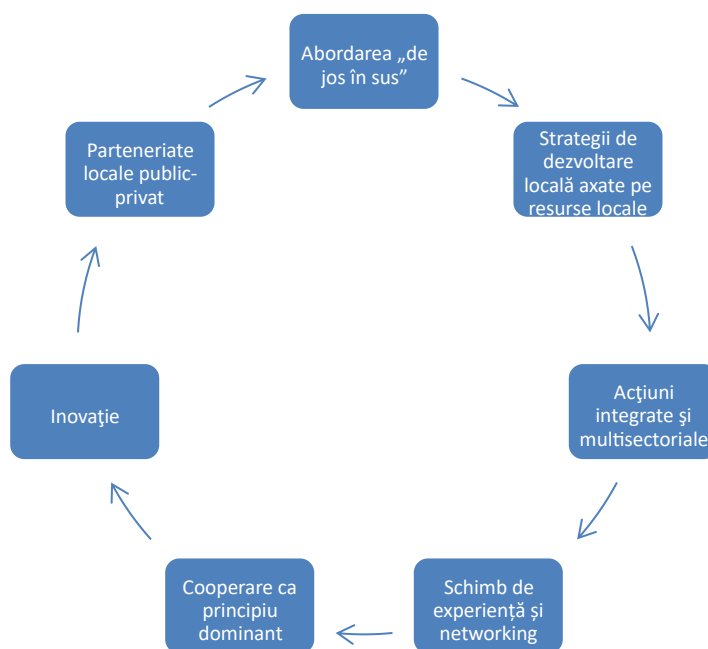

Figura 1. Principiile LEADER

Activitatea GAL a fost realizată în cadrul a 4 contracte de finanțare subsecvente și raportată astfel:

CS 1 - Contractul de finanțare nr. C1940121011670115360 s-a semnat în data de 29.12.2016. și s-au desfășurat activități până la data de 31.12.2019.

În cadrul acestui contract s-au realizat:

- distribuirea a 2000 buletine informative în 8 UAT-uri componente ale Asociației GAL Arieșul Mare, realizate în cadrul GAL;
- realizarea a 35 grupuri de lucru, distribuirea a 120 mape de prezentare, 120 pliante informații măsuri, 120 pixuri, realizate în cadrul GAL;
- realizarea a 5 instruirii ale angajaților Asociației GAL Arieșul Mare;
- realizarea a 30 comunicate/anunțuri de presă pentru deschiderea/prelungirea sesiunilor de finanțare

- realizarea a două evenimente anuale, distribuirea a 100 mape de prezentare, 100 pliante, 100 pixuri și 60 de afișe.

CS 2 - Contractul de finanțare nr. C19402211011670115360 s-a semnat în data de 27.01.2020 și s-au desfășurat activități până la data de 31.12.2021.

În cadrul acestui contract s-au realizat următoarele:

- distribuirea a 1000 buletine informative în 8 UAT-uri componente Asociației GAL Arieșul Mare, realizate în cadrul GAL;
- realizarea a 9 comunicate/anunțuri de presă pentru deschiderea/prelungirea sesiunilor de finanțare,
- realizarea a 10 de grupuri de lucru, distribuirea a 80 mape de prezentare, 80 pliante informații măsuri, 80 pixuri, realizate în cadrul GAL;

CS 3 - Contractul de finanțare nr. C19403211011670115360 s-a semnat în data de 28.12.2021 și s-au desfășurat activități până la data de 31.12.2024.

În cadrul acestui contract s-au realizat următoarele:

- distribuirea a 800 buletine informative în 8 UAT-uri componente Asociației GAL Arieșul Mare, realizate în cadrul GAL;
- realizarea a 6 comunicate/anunțuri de presă pentru deschiderea/prelungirea sesiunilor de finanțare,
- realizarea a 10 de grupuri de lucru, distribuirea a 80 mape de prezentare, 80 pliante informații măsuri, 80 pixuri, realizate în cadrul GAL;

CS 4 - Contractul de finanțare nr. C19404211011670115360 s-a semnat în data de 30.01.2025 și se vor desfășura activități până la data de 30.07.2025.

În cadrul acestui contract s-au realizat următoarele:

- distribuirea a 200 buletine informative în 8 UAT-uri componente Asociației GAL Arieșul Mare, realizate în cadrul GAL;
- realizarea unei conferințe, distribuirea a 50 mape de prezentare, 50 rapoarte de activitate, 50 pliante și 50 pixuri.

3.2. Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusărilor

Arealul cunoscut sub numele de ARIEȘUL MARE reprezintă un teritoriu compact și omogen constituit din arealul administrativ a 8 unități administrativ - teritoriale din județele Alba și Bihor, un spațiu geografic ce are la bază la bază vechiul teritoriul istoric al Arieșului Mare situat în Munții Apuseni (Carpații Occidentali). Teritoriul GAL Arieșul Mare acoperă o parte a Țării Moților – loc legendar pentru istoria, cultura și tradițiile transilvănene și românești.

Din cele 8 de unități administrativ-teritoriale 7 aparțin județului Alba (Comuna Arieșului Mare, Comuna Gârda de Sus, Comuna Horea, Comuna Poiana Vadului, Comuna Scărișoara, Comuna Vadu Moților, Comuna Arieșeni) și una este din județul Bihor (Orașul Nucet).

Suprafața totală a teritoriului GAL Arieșul Mare este de 447,26 kilometri pătrați, împărțită în cele două județe: în județul Alba are - 406,15 km² iar în Județul Bihor - 41,11 km².

Parteneriatul si- a propus prin intermediul grupului de acțiune locală inițierea procesului de dezvoltare echilibrată și durabilă a teritoriului în vederea sporirii calității vieții cetățenilor și ridicarea standardelor de trai. Astfel parteneneriatul va urmări ca și obiectiv general dezvoltarea economică și socială la nivel de teritoriu în baza unor acțiuni durabile, de calitate, sustenabile financiar, uman și instituțional.

Parteneriatul își propune prin intermediul grupului de acțiune locală inițierea procesului de dezvoltare echilibrată și durabilă a teritoriului în vederea sporirii calității vieții cetățenilor și ridicarea standardelor de trai. Astfel parteneneriatul va urmări ca și obiectiv general dezvoltarea economică și socială la nivel de teritoriu în baza unor acțiuni durabile, de calitate, sustenabile financiar, uman și instituțional. Obiectivele principale previzionate a fi atinse ca urmare a implementării LEADER în teritoriu sunt:

- Dezvoltarea satelor prin modernizarea și înfrumusețarea vetrei satului (teritoriul intravilan), a spațiilor publice locale destinate serviciilor publice, turismului și sportului, dotarea cu echipamente a infrastructurii publice pentru serviciile publice, îmbunătățirea infrastructurii de acces la scară mică din intravilanul satelor;
- Dezvoltarea agriculturii din microregiune prin finanțarea proiectelor de investiții în activitatea agricolă inclusiv procesarea produselor agricole;
- Dezvoltarea și diversificarea activităților non-agricole în teritoriu, crearea de locuri de muncă, diversificarea și dezvoltarea serviciilor pentru populație, dezvoltarea turismului și a activităților de recreere;

- Dezvoltarea unui sistem integrat de servicii care să contribuie la incluziunea socială a grupurilor vulnerabile din teritoriu;
- Valorificarea potențialului uman și natural al teritoriului prin îmbunătățirea transferului de cunoștințe și al acțiunii în parteneriate sau rețele de cooperare.

Obiectivele principale sunt stabilite, în funcție de nevoile și prioritățile teritoriului, deduse în urma unei analize amănunțite efectuată în teritoriu, inclusiv prin efectuarea unui sondaj de opinie. Ca urmare a realizării activităților de animare, a analizei diagnostic și a analizei SWOT s-a stabilit la nivelul teritoriului GAL Arieșul Mare că principalele direcții de dezvoltare sunt susținerea agriculturii, dezvoltarea sectorului economic și dezvoltarea socio-economică a teritoriului. Obiectivele principale ale acestei strategii de dezvoltare locală sunt:

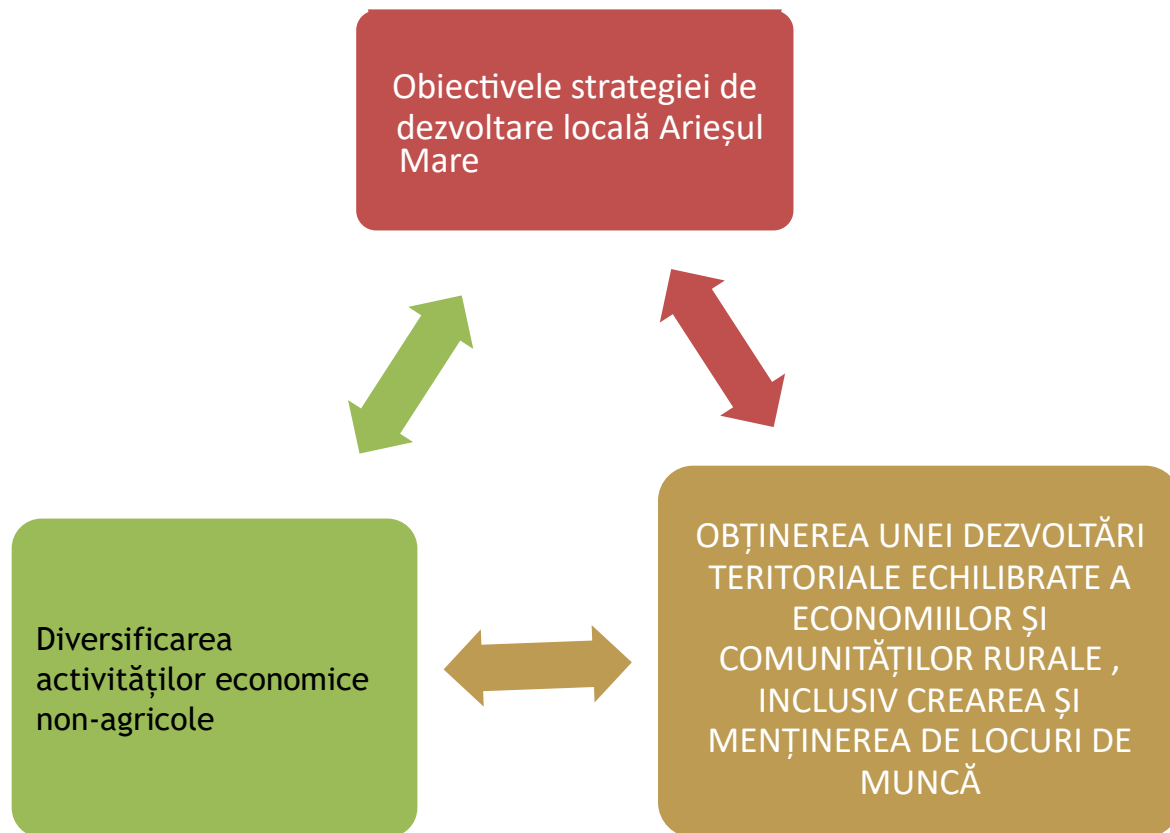

Figura 2. Obiectivele strategiei de dezvoltare locală Arieșul Mare

Obiective, prioritati, masuri GAL Arieșul Mare:

O1. Favorizarea competitivitatii agriculturii	Prioritati de dezvoltare rurala	Domenii de interventie	Masuri
	P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele	1A) Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale	M5/1A Promovarea asociativității, inovări și transferului de cunoștințe din zona rurală din microregiunea Arieșul Mare;
	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M2/2A Soluții inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în microregiunea Arieșul Mare.
O3. Obținerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca	P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii economice in zonele rurale	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M1/6B Dezvoltarea și modernizarea satelor din microregiunea Arieșul Mare
		6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	M3/6A Dezvoltarea activităților non-agricole în Microregiunea Arieșul Mare

		6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M4/6B Promovarea incluziunii sociale în microregiunea Arieșul Mare
--	--	---	--

Prioritățile stabilite și măsurile propuse au fost:

- I. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, în cadrul a căreia au fost incluse trei măsuri, ierarhizate astfel respectiv: M1/6B, M3/6A și M4/6B.
- II. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor – fiind inclusă măsura M2/2A.

III.: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale prin măsura M5/1A.III.: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale prin măsura M5/1A.

În cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului „Arieșului Mare” au fost stabilite 5 măsuri adaptate nevoilor specifice ale arealului GAL AREȘUL MARE identificate în analiza diagnostic pe baza consultării și sondării teritoriului, după cum urmează:

1. Măsura M1/6B - Dezvoltarea și modernizarea satelor din Microregiunea Arieșului Mare. Demonstrarea valorii adăugate: la proiectarea investițiilor cu construcții se impune luarea în considerare a caracteristicilor arhitecturale, de structură urbanistică și de peisaj. Se pune un mare accent la eficientizarea energetică a investițiilor prin utilizarea energiei regenerabile. Valoarea adăugată a măsurii este dată și de implicarea de jos în sus a populației și a participării integrate a reprezentanților sectoarelor economice.

2. Măsura M2/2A - Soluții inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în Microregiunea Arieșului Mare. Demonstrarea valorii adăugate: Măsura contribuie la: - stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL, dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how, păstrarea și crearea de noi locuri de muncă, încurajarea parteneriatelor.

3. Măsura M3/6A- Dezvoltarea activitatilor non-agricole în Microregiunea Arieșului Mare. Demonstrarea valorii adăugate: Măsura contribuie la stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice non-agricole, dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how, crearea de noi locuri de muncă.

4. Măsura M4/6B - Promovarea incluziunii sociale în Microregiunea Arieșului Mare.

Demonstrarea valorii adăugate: Fundamentarea măsurii s-a făcut în relație directă cu gradul de dezvoltare al serviciilor sociale și nevoile grupurilor vulnerabile din microregiune, în funcție de numărul grupurilor vulnerabile de la nivelul mai multor UAT învecinate și a nivelului de dezvoltare a sistemului local de servicii sociale, propunerea înființării unui sistem integrat de servicii format atât din Centre sociale la nivel de UAT; definirea schematică și de conținut a tipurilor de servicii, a numărului minim care trebuie să fie furnizate pentru a îndeplini cerința de serviciu integrat.

5. Măsura M5/1A- Promovarea asociativității, inovării și transferului de cunoștințe în zona rurală din Microregiunea Arieșului Mare

Demonstrarea valorii adăugate: Fundamentarea măsurii s-a făcut pe analiza gradului de asociativitate și a acțiunii comune la nivelul microregiunii, accentul pus de măsură pe schimbarea atitudinii IMM-urilor și persoanelor care lucrează în agricultură față de importanța aplicării în practică a rezultatelor cercetării, înființarea Centrelor de resurse ca și soluție pentru formarea unui baze de cunoștințe în mediul rural și stimularea inovării, susținerea organizării de ”clustere” și ”rețele de afaceri” . Măsura este dedicată promovării formelor asociative.

Alocarea financiara pe fiecare masura din SDL - initiala

MĂSURA	TOTAL ALOCARE
Măsura M1/6B - Dezvoltarea și modernizarea satelor din Microregiunea Arieșului Mare	535.173,00
Măsura M2/2A - Soluții inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în Microregiunea Arieșului Mare	233.416,94
Măsura M3/6A- Dezvoltarea activitatilor non-agricole în Microregiunea Arieșului Mare	255.777,55
Măsura M4/6B - Promovarea incluziunii sociale în Microregiunea Arieșului Mare.	75.000
Măsura M5/1A- Promovarea asociativității, inovării și transferului de cunoștințe în zona rurală din Microregiunea Arieșului Mare	19.445,74
Total GENERAL	1.118.813,23

Au avut loc 9 modificari de strategie, majoritatea din ele constand in revizuiuri ale masurilor si modificarea bugetelor ca urmare a tranzitiei.

Nr. modif.	Capitol/ Secțiune /Masura vizată	Tip modificare (ex: actualizare, completare, eliminare)	Motivația/ Justificarea modificării	Impact asupra indicatorilor
1	CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor: revizuirea masurii M4/6B, M5/1A	Completarea actiunilor eligibile, eliminarea unor criterii de eligibilitate,	O mai bună realizare a obiectivelor intervenției prin asigurarea capacității beneficiarilor de a implementa proiecte relevante și durabile	Nu are impact asupra indicatorilor de rezultat propusi

2	CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor: revizuirea masurii M4/6B, M5/1A	Completarea beneficiarilor eligibili si schimbarea tipului masurii din „investitii,, in „Investitii si servicii,,	O mai bună realizare a obiectivelor intervenției prin asigurarea capacității beneficiarilor de a implementa proiecte relevante și durabile	Nu are impact asupra indicatorilor de rezultat propusi
3	CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor: revizuirea masurii M2/2A si modificarea Anexei 4 - Planul de finantare si a CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție/ Logica interventiei	Revizuirea ratei sprijinului in cadrul masurii M2/2A si modificarea Anexei 4 – Planul de finantare prin transferul unor sume intre masura M2/2A si M3/6A Transferul indicatorului beneficiari sprijiniti (1) si locuri de munca (3) de la masura M2/2A catre masura M3/6A	Datorita interesului foarte mare pentru depunerea proiectelor in cadrul masurii M3/6A - Dezvoltarea activitatilor non- agricole în Microregiunea Arieșului Mare	Nu are impact asupra indicatorilor totali de rezultat propusi
4	Modificarea Anexei 8 - “Atribuții și funcții echipă de implementare” din SDL, în ceea ce privește cerințele pentru ocuparea posturilor astfel:	Completarea în ceea ce privește cerințele pentru ocuparea posturilor	Corelarea cu legislatia in vigoare	Nu are impact asupra indicatorilor de rezultat propusi
5	CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor: revizuirea masurii M5/1A si modificarea Anexei 4 - Planul de finantare	Modificarea masurii M5/1A prin completarea sectiunii 7 – Conditii de eligibilitate, modificarea sectiunii 9.2- sume aplicabile si rata sprijinului si a sectiunii 10- indicatori de monitorizare	O mai bună realizare a obiectivelor intervenției prin asigurarea capacității beneficiarilor de a implementa proiecte relevante și durabile	Indicatorul „cheltuiala publica totala” din cadrul masurii M5/1A a crescut de la valoarea de 19.445,74 euro la 46.632,31 euro

		Modificarea Anexei 4 – Planul de finantare prin transferul unor sume de la masurile M1/6B, M2/2A, M3/6A, M4/6B catre masura M5/1A		
6	CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor: revizuirea masurii M2/2A, M5/1A si modificarea Anexei 4 - Planul de finantare si a CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție/ Logica interventiei	Modificarea masurii M5/1A prin completarea sectiunii 4 – Beneficiari directi si indirecti, modificarea sectiunii sectiunii 10- indicatori de monitorizare din cdrul masurii M2/2A si M3/6A Transferul indicatorului beneficiari sprijiniti (2) si locuri de munca (2) de la masura M2/2A catre masura M3/6A Modificarea Anexei 4 – Planul de finantare prin transferul unor sume de la masurile M2/2A, M3/6A, catre masura M1/6B	Datorita interesului foarte mare pentru depunerea proiectelor in cadrul masurii M1/6B - Dezvoltarea și modernizarea satelor din Microregiunea Arieșului Mare	Nu are impact asupra indicatorilor totali de rezultat propusi
7	Actualizarea Planului de finantare 4 T, 4 E si modificarea CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor: revizuirea masurii M1/6B, M3/6A	Actualizarea Planului de finantare 4 T si 4 E urmare alocarii pentru perioada de tranzitie Modificarea fisei masurii M3/6A	Corelarea cu legislatia in vigoare si urmare alocarii pentru perioada de tranzitie	Nu are impact asupra indicatorilor de rezultat propusi

8	CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor: revizuirea masurii M5/1A	Modificarea fisei masurii M5/1A prin corelarea cu legislatia in vigoare si completarea sectiunii 6.1 – Tipuri de actiuni eligibile	Corelarea cu legislatia in vigoare O mai bună realizare a obiectivelor intervenției prin asigurarea capacității beneficiarilor de a implementa proiecte relevante și durabile	Nu are impact asupra indicatorilor de rezultat propusi
9	CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor: revizuirea masurii M1/6B, M5/1A, M3/6A, modificarea Anexei 4 - Planul de finantare si a CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție/ Logica interventiei	Modificarea fisei masurii M1/6B prin modificarea sectiunii 9.2 -sume aplicabile si rata sprijinului si sectiunii 10 – indicatori de monitorizare- ch publica totala Modificarea fisei masurii M3/6A prin modificarea sectiunii 9.2 -sume aplicabile si rata sprijinului si sectiunii 10 – indicatori de monitorizare- ch publica totala Modificarea fisei masurii M5/1A prin modificarea sectiunii sectiunii 10 – indicatori de monitorizare- ch publica totala Modificarea anexei 4T-Planul de finantare prin relocarea unor sume de la masura M5/1A sim asura M3/6A catre masura m1/6B	Corelarea cu legislatia in vigoare O mai bună realizare a obiectivelor intervenției prin asigurarea capacității beneficiarilor de a implementa proiecte relevante și durabile	Indicatorul „cheltuiala publica totala” din cadrul masurii M5/1A scade de la valoarea de 46.632,31 euro la 6.632,31 Indicatorul „cheltuiala publica totala” din cadrul masurii M3/6A scade de la valoarea de 362.703,35 euro la 302.703,35 euro Indicatorul „cheltuiala publica totala” din cadrul masurii M1/6B creste de la valoarea de 723.044,37 euro la 823.044,37 euro

**Alocarea financiara pe fiecare masura din SDL – finala (dupa modificarile de SDL si
alocarea in urma perioadei de tranzitie)**

MĂSURA	TOTAL ALOCARE
Măsura M1/6B - Dezvoltarea și modernizarea satelor din Microregiunea Arieșului Mare	823.044,37
Măsura M2/2A - Soluții inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în Microregiunea Arieșului Mare	39.989,10
Măsura M3/6A- Dezvoltarea activitatilor non-agricole în Microregiunea Arieșului Mare	353.142,60
Măsura M4/6B - Promovarea incluziunii sociale în Microregiunea Arieșului Mare.	74.683,08
Măsura M5/1A- Promovarea asociativității, inovării și transferului de cunoștințe în zona rurală din Microregiunea Arieșului Mare	6.632,31
Total GENERAL	1.297.491,46

Bugetul initial al strategiei GAL Arieșul Mare, aferent masurilor propuse a fost in anul 2016 in valoare de 1.118.813,23, la care s-a adaugat fondurile de tranzitie 128.238.98 euro din FEADER si 50.439,25 din EURI. Valoarea finala pentru masurile startegiei fiind 1,297.491,46 euro.

Alocarea EURI este de 50.439,25 euro în cadrul măsurii M3/6A

4. Cadrul de evaluare și metodologia

Tema I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

Intrebarea 1: În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

CRITERII DE EVALUARE:

- Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel/s-au modificat
- Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi

INDICATORI:

- Numărul de nevoi/măsuri din cadrul SDL revizuite

Tema de evaluare 1: Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

Criterii de evaluare	Intrebare	Indicatori	Metodologie colectare date
C1.Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel/ s-au modificat C2.Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi	În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?	Indicator: Numărul de nevoi/măsuri din cadrul SDL revizuite prin modificare de strategie Măsuri din cadrul SDL revizuite prin modificare de strategie: M1/6B Dezvoltarea și modernizarea satelor din Microregiunea Arieșului Mare - modificarea sumei aplicabile si rata sprijinului si modificarea indicatorilor de monitorizare (modificare acceptată prin nota nr.203629/17.03.2023) M2/2A Soluții inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în Microregiunea Arieșului Mare - modificarea sumei aplicabile si rata sprijinului modificare acceptată prin nota nr. 257505/19.07.2019 - modificarea indicatorilor de monitorizare (modificare acceptată prin nota nr. nr. 201134/18.05.2022) M3/36 Dezvoltarea activitatilor non-agricole în Microregiunea Arieșului Mare - modificarea indicatorilor de monitorizare (modificare acceptată prin nota nr. nr. 201134/18.05.2022) - modificarea sumei aplicabile si rata sprijinului si modificarea indicatorilor de monitorizare (modificare acceptată prin nota nr.203629/17.03.2023)	Analiză date

M4/6B Promovarea incluziunii sociale în Microregiunea Arieșului Mare.

- completarea beneficiarilor directi/indirecti
(modificare acceptată prin nota nr. 257238/20.03.2019)

M5/1A Promovarea asociativității, inovării și transferului de cunoștințe în zona rurală din Microregiunea Arieșului Mare

- modificarea tipului masurii
(modificare acceptată prin nota nr. 257238/20.03.2019)

- modificarea sumei aplicabile si rata sprijinului
(modificare acceptată prin nota nr. nr. 225196/18.08.2021)

- modificarea condițiilor de eligibilitate
(modificare acceptată prin nota nr. nr. 225196/18.08.2021)

- modificarea pct. 4 – beneficiari directi/indirecti
(modificare acceptată prin nota nr. nr. 201134/18.05.2022)

modificarea descrierii generale a masuri si a tipurilor de actiuni eligibile/neneligibile
(modificare acceptată prin nota nr. nr. 201757/29.11.2022)

- modificarea indicatorilor de monitorizare
(modificare acceptată prin nota nr.203629/17.03.2023)

Nevoile INITIALE de la momentul elaborării SDL - măsurile menite să răspundă acelor nevoi

Prioritati de dezvoltare rurala	Nevoi	Masuri
P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M2/2A Soluți inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în microregiunea Arieșul Mare.
P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	Dezvoltarea locale în zonele rurale	M1/6B Dezvoltarea și modernizarea satelor din microregiunea Arieșul Mare
	Diversificarea, înființarea și dezvoltarea de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	M3/6A Dezvoltarea activităților non-agricole în Microregiunea Arieșul Mare
	Dezvoltarea serviciilor sociale pentru grupurile vulnerabile din microregiune	M4/6B Promovarea incluziunii sociale în microregiunea Arieșul Mare

Relevanța logicii de intervenție a SDL GAL Arieșul Mare este apreciată de evaluator astfel:

Puțin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă
	✓	

Răspunsul la această întrebare s-a obținut în urma cercetării de tip calitativ, folosind ca metodă de cercetare observația prin intermediul căreia s-au colectat informații detaliate legate de modificarea măsurilor și nevoilor de la momentul scrierii strategiei de dezvoltare locală, luând în considerare punctele de vedere, solicitările și nevoile principalilor actori și potențialilor beneficiari, până la data de 17.03.2023.

Totodată pentru a vedea în ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală **este încă relevantă** față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului am folosit metoda studiul/analiza documentelor relevante pentru obiectivele strategiei. Astfel am analizat modificările de strategie referitoare la măsurile din SDL care au fost revizuite. Am observat faptul toate măsurile au suferit modificări cu privire la valoarea sprijinului public nerambursabil/proiect, eliminarea/adăugarea unor condiții de eligibilitate, relocarea de sume între măsuri. Mentionăm faptul că în urma acestor modificări nu s-au schimbat obiectivele specifice ale măsurilor, indicatorii de monitorizare propuși au suferit ușoare modificări, în sensul transferării indicatorilor între măsurile de finanțare, răspunzând în continuare la nevoile de la momentul elaborării SDL ului.

Limitarea acestei metode este dată de faptul că s-a avut la dispoziție doar o parte din informația de care evaluatorul a avut nevoie, aceasta neavând formatul dorit. Pentru a compensa aceasta limitare evaluatorul a stabilit informațiile cheie care să-l ajute în focalizarea studierii documentelor relevante pentru evaluare.

Intrebarea 2: Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

CRITERII DE EVALUARE:

- Activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora sunt suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)
- Indicatori de realizare sunt definiți adecvat pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specificali, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți) • Rezultatele așteptate sunt clar definite

Tema de evaluare 1: Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală			
Criterii de evaluare	Intrebari de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
C.1. Activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora sunt suficiente pentru a genera realizările și rezultatele	Cât de coerentă este logica intervenției care stă	Numărul măsurilor Numărul activităților Resursele umane	Analiza datelor Focus grupul

așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie) C.2. Indicatori de realizare sunt definiți adecvat pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifci, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți) C.3. Rezultatele așteptate sunt clar definite	la baza strategiei de dezvoltare locală?	Indicatorii de monitorizare specifici domeniilor de intervenție Conform Logicii de intervenție de la fiecare masură , convergențelor și sinergiilor dintre măsuri indicatorii de realizare oferă o imagine asupra realizărilor obținute.
		Rezultate așteptate Rezultatele așteptate sunt clar definite prin indicatorii din SDL.

Logica intervenției SDL GAL Arieșului Mare, 2016-2023, Indicatori de monitorizare

O1. Favorizarea competitivității agriculturii	Prioritati de dezvoltare rurala	Domenii de interventie	Masuri	Indicatori de rezultat propusi	Indicatori de rezultat atinsi
	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M2/2A Soluți inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în microregiunea Arieșul Mare.	Număr de exploatații agricole/ beneficiari sprijinți –1	Număr de exploatații agricole/ beneficiari sprijinți –1
				Număr de locuri de muncă nou create –1	Număr de locuri de muncă nou create –1
O3. Obținerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca	P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii economice in zonele rurale	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M1/6B Dezvoltarea și modernizarea satelor din microregiunea Arieșul Mare	Populația netă care beneficiază de servicii/infrast ructuri îmbunătățite – 14 024	Populația netă care beneficiază de servicii/infrast ructuri îmbunătățite – 15.000
				Număr de comune sprijinite - 8	Număr de comune sprijinite - 8
				Număr de locuri de muncă nou create - 0	Număr de locuri de muncă nou create - 0
				Cheltuiala publica totala: 823.044,37 euro (FEADR)	Cheltuiala publica totala: 793.044,37 euro (FEADR)

		6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	M3/6A Dezvoltarea activităților non-agricole în Microregiunea Arieșul Mare	Locuri de muncă nou create –13	Locuri de muncă nou create –15
				Număr de beneficiari sprijiniți –7	Număr de beneficiari sprijiniți –13
				Cheltuiala publica totala: 302.703,35 euro valoare FEADR	Cheltuiala publica totala: 302.703,35 euro valoare FEADR
				Cheltuiala publica totala: 50.439,25 euro valoare EURI	Cheltuiala publica totala: 48.663,74euro valoare EURI
		6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M4/6B Promovarea incluziunii sociale în microregiunea Arieșul Mare	Populația netă care beneficiază de servicii/infrast ructuri îmbunătățite - 1400	Populația netă care beneficiază de servicii/infrast ructuri îmbunătățite - 1800
				Numărul locurilor de muncă nou create - 0	Numărul locurilor de muncă nou create - 0
				Numărul Centrelor sociale/multif unctionale înființate la nivelul UAT -1	Numărul Centrelor sociale/multif unctionale înființate la nivelul UAT -1

Coerența logicii de intervenție a SDL este apreciată de evaluator astfel:

Puțin coerentă	Coerentă	Foarte coerentă
		✓

Răspunsul la aceasta întrebare s-a obținut în urma cercetării de tip calitativ, folosind ca tehnică de cercetare focus grupul. La această discuție de grup au participat 8 persoane (4 angajați ai Asociației GAL Arieșului Mare și 4 membrii ai Consiliului Director) , durata discutiei a fost de 2 ore, interacțiunea cu grupul a fost facilitată de un moderator, ajutat de un co-facilitator care a notat constatările.

S-au definit ca teme de discuție :

- Activitățile prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora în raport cu realizările și rezultatele așteptate

- Indicatorii de realizare în raport cu realizările obținute
- Rezultatele așteptate în urma implementării SDL-ului

Aceste teme de discuție au condus la răspunsul la întrebarea „Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?”.

Aceasta tehnică a permis evaluatorului să examineze perspectivele participanților, să pună în balanță argumentele și contraargumentele, să și valideze datele colectate anterior.

Un potențial risc al acestei metode ar fi putut fi monopolizarea discuției de către moderator, dar acest lucru a fost evitat, toți participanții fiind implicați în discuții.

Totodată pentru a vedea cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală am folosit metoda studiul/analiza documentelor relevante pentru obiectivele strategiei. Astfel am analizat rapoartele de activitate ale grupului de acțiune locală Arieșului Mare, capitolele din strategie referitoare la indicatorii de realizare și rezultatele așteptate și am concluzionat faptul că:

Activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora au fost suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)

Indicatorii de realizare sunt adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute

Rezultatele așteptate sunt clar definite

Limitarea acestei metode este dată de faptul că s-a avut la dispoziție doar o parte din informația de care evaluatorul a avut nevoie, aceasta neavând formatul dorit. Pentru a compensa această limitare evaluatorul a stabilit informațiile cheie care să-l ajute în focalizarea studierii documentelor relevante pentru evaluare.

Tema II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

Întrebarea 1. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective până la finalizarea implementării proiectelor contractate aflate în derulare?

Până la data de 31.07.2025 s-au contractat și finalizat proiecte aferente următoarelor obiective:

 Obiectivul de dezvoltare 1 FAVORIZAREA COMPETITIVITĂȚII AGRICULTURII :

(M2/2A Soluți inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în microregiunea Arieșul Mare - 1 proiecte dintre care 1 platit integral)

 Obiectivul de dezvoltare 3 OBȚINEREA UNEI DEZVOLTĂRI TERITORIALE ECHILIBRATE A ECONOMIILOR ȘI COMUNITĂȚILOR RURALE , INCLUSIV CREAREA ȘI MENȚINEREA DE LOCURI DE MUNCĂ:

(M1/6B Dezvoltarea și modernizarea satelor din microregiunea Arieșul Mare – 19 proiecte dintre care 19 platite integral , M3/6A Dezvoltarea activităților non-agricole în Microregiunea Arieșul Mare – 13 proiecte dintre care 13 platite integral, M4/6B Promovarea incluziunii sociale în microregiunea Arieșul Mare – 1 proiect dintre care 1 platit integral).

Intrebarea 1.1: În ce măsură intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea sectoarelor agricultură/industrie din cadrul exploatațiilor agricole sprijinite ?

Tema de evaluare: Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie			
CRITERII DE EVALUARE	INTREBARE DE EVALUARE	INDICATORI	Metodologie colectare date
C1.Dezvoltarea sectoarelor prioritare pentru teritoriul GAL Arieșul Mare (agricultura/industrie)	În ce măsură intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea sectoarelor agricultură/industrie din cadrul exploatațiilor agricole sprijinite ?	Numar de exploatatii agricole care activeaza in sectoarele prioritare pentru teritoriul GAL Arieșului Mare (1 exploatație)	Analiză date

Pentru a obține răspunsul la această întrebare am folosit metoda de evaluare analiza datelor administrative. Am analizat bazele de date din cadrul măsurii M2/2A – Soluți inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în microregiunea Arieșul Mare, în ceea ce privește proiectele selectate și plățile realizate în cadrul contractelor de finanțare semnate.

Analiza datelor administrative a permis înțelegerea stadiului de implementare a măsurii M2/2A și a evidențiat date cantitative cu privire la sectoarele prioritare în care activează exploatațile agricole.

Intrebarea 1.2: În ce măsură intervenția strategiei a contribuit la îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor prin realizarea investițiilor în infrastructura la scară mică?

Tema de evaluare: Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie			
CRITERII DE EVALUARE	INTREBARE DE EVALUARE	INDICATORI DE REZULTAT	Metodologie colectare date
C1.Serviciile/infrastructurile locale de bază din zonele rurale au fost îmbunătățite	În ce măsură intervenția strategiei a contribuit la îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor prin realizarea investițiilor în infrastructura la scară mică?	Numărul de proiecte care au contribuit la îmbunătățirea serviciilor/infrastructurilor locale (19) Populația rurală care beneficiază de servicii/infrastructuri locale îmbunătățite (15.000 locuitori)	Analiză date

Răspunsul la această întrebare s-a obținut în urma cercetării de tip calitativ, folosind ca metodă de cercetare observația prin intermediul căreia s-au colectat informații detaliate legate de proiectele selectate și contractate. Astfel s-a constatat faptul că cele 19 proiecte contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor prin realizarea investițiilor în infrastructura la scară mică . Sprijinul public nerambursabil alocat proiectelor menite să îmbunătățească condițiile de viață ale populației rurale este de 823.044,37 euro.

Totodată pentru a analiza dacă măsura M1/6B a contribuit la îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor am folosit metoda studiul/analiza documentelor relevante pentru obiectivele strategiei. Astfel am analizat rapoartele de evaluare, contractele semnate de cele 6 unități administrative teritoriale și monitorizările privind derularea contractelor. S-a constatat faptul că în urma implementării celor 19 proiecte, au fost îmbunătățite serviciile/infrastructurile locale din zonele rurale pentru 15.000 persoane și în mare măsură intervenția strategiei a contribuit la îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor prin realizarea investițiilor în infrastructura la scară mică.

Întrebarea 1.3: În ce măsură oferta turistică din teritoriu va deveni mai competitivă ca urmare a implementării SDL ului GAL Arieșului Mare?

Tema de evaluare: Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie			
CRITERII DE EVALUARE	ÎNTREBARE DE EVALUARE	INDICATORI DE REALIZARE	Metodologie colectare date
C1.Fluxul de turiști și vizitatori va crește	În ce măsură oferta turistică din teritoriu va deveni mai competitivă ca urmare a implementării SDL ului GAL Arieșului Mare	Număr de proiecte finalizate (13 proiecte)	Analiză date, focus grup

Răspunsul la această întrebare s-a obținut în urma cercetării de tip calitativ, folosind ca tehnica de cercetare focus grupul precum și pe baza analizei datelor administrative cu privire la obiectivele proiectelor, și analizei valorilor contractate și plătite. La această discuție de grup au participat 8 persoane (4 angajați ai Asociației GAL Arieșului Mare și 3 membrii ai Consiliului Director), durata discuției a fost de 2 ore, interacțiunea cu grupul a fost facilitată de un moderator, ajutat de un co-facilitator care a notat constatările.

S-au definit ca teme de discuție :

- Creșterea fluxului de turiști și vizitatori
- Creșterea atractivității ofertelor turistice locale

Aceste teme de discuție au condus la răspunsul la întrebarea „În ce măsură oferta turistică din teritoriu va deveni mai competitivă ca urmare a implementării SDL ului GAL Arieșului Mare?”

Astfel, s-a concluzionat faptul că modernizarea unităților de cazare precum și proiectele în cadrul agreementului vor contribui la creșterea fluxului de turiști și vizitatori și la creșterea atractivității ofertelor turistice locale prin modernizarea a 3 pensiuni, a unei agropensiuni în teritoriu, și crearea unor facilități pentru petrecere a timpului liber prin implementarea a 11 proiect care are ca obiectiv achiziția de biciclete electrice, atv-uri.

Această tehnică a permis evaluatorului să examineze perspectivele participanților, să pună în balanță argumentele și contraargumentele, să și valideze datele colectate anterior.

Întrebarea 1.4: În ce măsură intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea întreprinderilor în domeniul non-agricol, la creșterea numărului de locuri de muncă în alte domenii decât cel agricol?

Tema de evaluare: Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie			
CRITERII DE EVALUARE	INTREBARE DE EVALUARE	INDICATORI DE REALIZARE	Metodologie colectare date
C1.Dezvoltarea sectoarelor neagricole prioritare pentru teritoriul GAL Arieșului Mare (turism, agrement, servicii și producție) C2.Crearea de noi locuri de munca	În ce măsură intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea întreprinderilor în domeniul nonagricol, la creșterea numărului de locuri de muncă în alte domenii decât cel agricol	Numărul de locuri de muncă create în alte domenii decât cel agricol (13 locuri de muncă create în domeniile – turism și servicii în cadrul a 13 proiecte care și-au propus crearea de locuri de muncă)	Analiză date

Pentru a obține răspunsul la această întrebare am folosit metoda de evaluare analiza datelor administrative. Am analizat bazele de date din cadrul măsurii M3/6A – Dezvoltarea activităților non-agricole în Microregiunea Arieșul Mare, în ceea ce privește proiectele selectate și contractate, inclusiv plățile realizate în cadrul contractelor de finanțare.

Analiza datelor administrative a permis înțelegerea stadiului de implementare a măsurii M3/6A și a evidențiat date cantitative cu privire la sectoarele prioritare în care activează întreprinderile. Metoda de analiză a datelor administrative a facilitat procesul de formulare a unui răspuns la întrebarea „În ce măsură intervenția strategiei a contribuit la dezvoltarea întreprinderilor în domeniul nonagricol, la creșterea numărului de locuri de muncă în alte domenii decât cel agricol?”, prin obținerea de informații cantitative cu privire la numărul de întreprinderi care activează în sectoarele prioritare pentru teritoriul GAL Arieșul Mare respectiv la numărul de locuri de muncă create.

În urma acestei analize s-a constatat orientarea spre dezvoltarea sectoarelor prioritare pentru teritoriul GAL Arieșul Mare (turism, servicii, agrement), întrucât 13 întreprinderi activează în aceste sectoare prioritare.

Numărul locurilor de muncă cuantificate sunt aferente proiectelor finalizate și anume 13 locuri de muncă create prin finanțarea a 13 proiecte urmând ca restul de locuri de muncă asumate prin SDL

Probleme întâmpinate

S-au întâmpinat dificultăți datorită unor motive precum:

- ✚ Rezilierea a 2 contracte de finanțare în valoare de 59.999 euro, ceea ce a condus la redeschiderea sesiunii M3/6A în cadrul mai multor apeluri de selecție.
- ✚ Evoluția ascendentă a prețurilor materialelor de construcție și a echipamentelor, dotarilor de la momentul contractării proiectelor pe perioada execuției acestora a condus la prelungiri ale duratei de implementare a proiectelor în cazul proiectelor aflate încă în implementare

Intrebarea 1.5: În ce măsură intervenția strategiei a contribuit la îmbunătățirea condițiilor de viață a grupurilor vulnerabile din teritoriul GAL Arieșul Mare?

Tema de evaluare: Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie			
CRITERII DE EVALUARE	INTREBARE DE EVALUARE	INDICATORI DE REALIZARE	METODOLOGIA DE COLECTARE DATE
C1. Proiecte cu impact major în comunitate	În ce măsură intervenția strategiei a contribuit la îmbunătățirea condițiilor de viață a grupurilor vulnerabile din teritoriul GAL Arieșului Mare?	Numărul de proiecte privind incluziunea socială (1 proiect care vizează crearea și îmbunătățirea infrastructurii sociale pentru populația rurală) Numărul de beneficiari deserviți prin proiect – 100	Analiza datelor

Pentru a obține răspunsul la această întrebare am folosit metoda de evaluare analiza datelor administrative. Am analizat bazele de date din cadrul măsurii M4/6B – Promovarea incluziunii sociale în microregiunea Arieșul Mare, în ceea ce privește proiectele selectate și contractate, inclusiv plățile realizate în cadrul contractelor de finanțare.

Analiza datelor administrative și a rapoartelor de evaluare a permis înțelegerea stadiului de implementare a măsurii M4/6B și a evidențiat date cantitative cu privire la numărul beneficiarilor serviciilor sociale deserviți de proiecte. Metoda de analiză a datelor administrative a facilitat procesul de formulare a unui răspuns la întrebarea „În ce măsură intervenția strategiei a contribuit la îmbunătățirea condițiilor de viață a grupurilor vulnerabile din teritoriul GAL Arieșul Mare?”, prin obținerea de informații cantitative cu privire la numărul beneficiarilor serviciilor sociale deserviți de proiecte și proiecte care implementează investiții în domeniul energiei din surse regenerabile.

În urma acestei analize s-a constatat orientarea spre crearea de infrastructuri sociale și îmbunătățirea condițiilor de viață a grupurilor vulnerabile.

Numărul de proiecte de investiții privind incluziunea socială este de 1 proiect dintre care 1 finalizat.

Revenind la,

Întrebarea 1 . În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective până la finalizarea implementării proiectelor contractate aflate în derulare?

Pentru a formula un răspuns la această întrebare am formulat 5 întrebări de evaluare specifice , însoțite de criterii de evaluare și indicatori. Aceste întrebări specifice au corespuns obiectivelor din cadrul strategiei de dezvoltare locală. Prin intermediul metodelor de cercetare: studiul/analiza documentelor, observația, focus grupul și analiza datelor administrative s-a concluzionat faptul că obiectivele strategiei au fost atinse în măsura medie, Măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
		✓

Tema III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

Întrebarea 1. În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL Arieșul Mare?

Tema de evaluare: Valoarea adăugată datorată metodei LEADER			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologie colectare date
C1.Abordarea LEADER a condus la dezvoltarea socio- economică a teritoriului C2.Abordarea LEADER a pus în valoare specificul natural al teritoriului C3.Abordarea LEADER a pus în valoare potențialul turistic	În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL Arieșul Mare	Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tururilor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, Creșterea capacității economice și de atractivitate turistică a teritoriului, măsurată prin numărul de locuri de muncă noi, servicii turistice create și parteneriate locale dezvoltate ca urmare a proiectelor LEADER	Analiza datelor

Caracterul integrat și inovator al strategiei de dezvoltare locală a GAL Arieșul Mare a implicat alegerea unor domenii prioritare de dezvoltare rurală în care să se realizeze investițiile care să aducă beneficii integrate teritoriului. Astfel, prin SDL sunt susținute atât activitățile agricole, dar și cele neagricole, și mai cu seamă investițiile publice deoarece dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale, existența și accesibilitatea serviciilor de bază, inclusiv social.

Ierarhizarea priorităților în cadrul SDL este următoarea: pe locul 1 se află prioritatea P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale, pe locul doi prioritatea P2,,Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor”, pe locul trei se află prioritatea (3) P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Prioritati si valori alocate SDL:

Prioritati de dezvoltare rurala	Masuri	Valoarea alocata SDL
P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele	M5/1A Promovarea asociativității, inovări și transferului de cunoștințe din zona rurală din microregiunea Arieșul Mare;	6.632,31 euro
P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	M2/2A Soluți inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în microregiunea Arieșul Mare.	39.989,10 euro
P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii economice in zonele rurale	M1/6B Dezvoltarea și modernizarea satelor din microregiunea Arieșul Mare	823.044,37 euro
	M3/6A Dezvoltarea activităților non-agricole în Microregiunea Arieșul Mare	353.142,60 euro
	M4/6B Promovarea incluziunii sociale în microregiunea Arieșul Mare	74.683,08 euro
Total:		1.297.491,46 euro

În cadrul priorității P(6), „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale” – din alocarea pe prioritate de 1.250.870,05 euro s-au contractat 32 de proiecte în valoare de 1.250.870,05 euro fonduri FEADR și EURI, în cadrul cărora s-au realizat plăți în valoare de 1.215.000 euro.

În cadrul priorității P(1), „Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele – din alocarea pe prioritate de 6.632,31 euro s-au contractat 0 proiecte.

În cadrul priorității P(2), „Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tururilor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor” – din alocarea pe prioritate de 39.989,10 euro s-au contractat 1 proiect în valoare de 39.989,10 euro fonduri FEADR, în cadrul cărora s-au realizat plăți în valoare de 39.989,10 euro.

Intrebarea 2. În ce măsură a crescut interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta?

Tema de evaluare: Valoarea adăugată datorată metodei LEADER				
Criterii de evaluare	Intrebare de evaluare	Indicatori	Metodologie colectare date	
C1. Gradul interesului comunității spre accesarea fondurilor europene	În ce măsură a crescut interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta?	Interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul GAL Nivelul încrederii populației în Grupul de Acțiune Locală Arieșul Mare	Chestionar	

Prin intermediul tehnicii cantitative de colectarea a datelor prin adresarea unor întrebări, cu ajutorul chestionarul auto-administrat s-a cercetat în ce măsură a crescut interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta.

Chestionarele au fost distribuite în format electronic de către evaluator și colectate ulterior în același mod. Astfel s-au eliminat dificultățile legate de disponibilitatea de timp a subiecților și s-a oferit libertatea de a completa chestionarul în intervalul de timp de 3 zile.

Limitarea acestei metode constă în faptul că sondajul nu oferă posibilitatea analizei calitative aprofundate și oferă informații pe baza unor opțiuni de răspuns predefinite.

Astfel s-a concluzionat faptul că **interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta, este :**

Redus	Mediu	Ridicat

Prin intermediul tehnicii cantitative de colectarea a datelor prin adresarea unor întrebări, cu ajutorul chestionarul s-a cuantificat percepția actorilor locali privind abordarea LEADER în asigurarea valorii adăugate în teritoriu, percepția actorilor locali privind rezultatele implementării SDL datorită aplicării metodei LEADER. Chestionarul a fost distribuit online, fiind un googleform.

În vederea evaluării activității grupului de acțiune locală s-a realizat un chestionar pentru a putea interpreta modul în care Asociația a contribuit la dezvoltarea locală pentru această perioadă de programare . Prin intermediul acestui chestionar, am dorit să obținem o imagine detaliată și contextualizată a satisfacției beneficiarilor și partenerilor cu privire la diferite aspecte ale interacțiunii lor cu echipa de implementare, totodată am dorit să identificăm anumite aspecte legate de implementarea strategiei de dezvoltare locală 2014-2020. Feedback-ul direct al persoanelor chestionate este esențial în asigurarea unui impact pozitiv asupra comunității. Prin această abordare, proiectul s-a bazat pe transparență, deschidere și implicare directă, contribuind la dezvoltarea unei comunități puternice.

Chestionarul a fost structurat în 10 întrebări închise, astfel acesta a reprezentat un instrument de colectare a datelor care conține răspunsuri clare, permițând o analiză cantitativă mai ușoară, astfel persoanele cărora ne-am adresat au putut răspunde la acest formular într-un timp mai redus. Acesta a fost transmis către: partenerii Asociației (publici, privați și civili), beneficiariilor de proiecte din cadrul acestei strategii precum și membrilor consiliului director. În cadrul aplicării acestui chestionar am colectat 104 răspunsuri.

Indicatorii analizați în cadrul acestuia au fost: colaborarea cu GAL Arieșul Mare, modul prin care acțiunile acestuia valorifică resursele teritoriului, evoluția structurilor de cazare și ale turiștilor precum și modul de implementare al Strategiei 2014-2020.

Limitarea acestei metode constă în faptul că sondajul nu oferă posibilitatea analizei calitative aprofundate și oferă informații pe baza unor opțiuni de răspuns predefinite.

Pentru a răspunde la întrebările „Cum percep actorii locali rezultatele SDL datorită aplicării metodei LEADER? ”, „Cum percep actorii locali gradul de îmbunătățire a guvernantei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER ?” s-a folosit metoda de cercetare studiul/ analiza documentelor, analiza datelor administrative.

Limitarea acestei metode a constat în faptul că calitatea documentelor analizate poate fi influențată de experiența persoanelor care le-au elaborat, putând reflecta în mod subiectiv situația prezentată. Analiza implementării Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) în GAL Arieșul Mare evidențiază clar valoarea adăugată distinctivă adusă de aplicarea metodei LEADER. Această valoare se manifestă dincolo de simpla atragere de fonduri și poate fi sintetizată în patru piloni principali:

1. Abordarea de Jos în Sus (Bottom-Up) și Proprietatea Asupra Dezvoltării

- Concretizare: Deciziile privind alocarea a peste 2 milioane de euro nu au fost luate la nivel central, ci de către un Grup de Acțiune Locală compus din reprezentanți ai comunității (autorități, sector privat, societate civilă).
- Valoarea Adăugată: Această abordare a garantat că banii publici au fost investiți acolo unde comunitatea a simțit că este nevoia cea mai mare și cea mai mare oportunitate. Coerența ridicată dintre nevoile identificate în SWOT și alocarea bugetară este un rezultat direct al acestui proces. Comunitatea nu mai este un simplu beneficiar pasiv, ci devine proprietarul și actorul propriului proces de dezvoltare, ceea ce crește sustenabilitatea pe termen lung a investițiilor.

2. Parteneriatul Public-Privat și Creșterea Capitalului Social

- Concretizare: GAL-ul a funcționat ca o platformă neutră de dialog și colaborare între primării, fermieri, antreprenori, asociații și bănci.
- Valoarea Adăugată: Acest parteneriat a spart barierele tradiționale dintre sectoare, construind capital social și încredere. A permis o viziune strategică comună și a facilitat implementarea unor proiecte care servesc unui interes colectiv mai larg (ex: un drum de acces folosit de mai multe ferme și de localnici). Fără această platformă, fiecare actor ar fi acționat izolat, iar impactul ar fi fost fragmentat și mai mic.

3. Flexibilitate și Adaptare la Nevoile Locale

- Concretizare: Deși cadrul general a fost stabilit la nivel național (PNDR), GAL-ul a avut libertatea de a-și seta propriile priorități, de a alege ce tipuri de proiecte să sprijine și de a adapta procedurile (în anumite limite) la contextul local.
- Valoarea Adăugată: Această flexibilitate a permis un răspuns precis la nevoile specifice teritoriului. Spre deosebire de un program rigid, centralizat, LEADER a permis concentrarea resurselor acolo unde era nevoie cel mai mult (ex: renovarea satelor), și nu acolo unde o formulă standard ar fi dictat. Managementul agil a permis o rată de absorbție de 97%, mult peste media many other programs.

4. Inovarea și Experimentarea ca Motor al Dezvoltării

- Concretizare: Metoda LEADER încurajează abordări noi și experimentale pentru a rezolva probleme vechi.
- Valoarea Adăugată: Chiar dacă unele măsuri (ex: branduri locale) au avut rezultate inițiale modeste, faptul că aceste proiecte au putut fi testate este în sine o valoare. GAL-ul a funcționat ca un "laborator de dezvoltare rurală", permițând comunității să învețe prin practică ce funcționează și ce nu. Aceste "lecții învățate" sunt esențiale pentru elaborarea unor strategii viitoare mai eficiente. Fără LEADER, astfel de inițiative inovatoare ar fi avut dificultăți enorme în a găsi finanțare.

Concluzie:

Valoarea adăugată fundamentală a metodei LEADER nu constă doar în banii atrași, ci în modul cum acești bani au fost alocați și gestionat. Ea a transformat dezvoltarea rurală dintr-un proces administrativ, top-down, într-unul democratic, participativ și adaptativ. Rezultatele palpabile de pe teritoriu – sate renovate, ferme modernizate, oameni implicați – sunt dovezi ale faptului că, atunci când comunitățile locale sunt împuternicite să-și gestioneze propriul viitor, rezultatele sunt mai relevante, mai eficiente și mai durabile. Succesul GAL Arieșul Mare este un puternic argument pentru continuarea și consolidarea acestei abordări în viitoarele programe de dezvoltare.

5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL

5.1. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL

Măsuri SDL	Buget alocat initial (euro)	Buget alocat la momentul evaluării (euro)	Plăți efectuate raportat la bugetul initial alocat	Eficacitate financiară
M1/6B	535.173,00	823.044,37	147,87%	
M2/2A	233416,94	39.989,10	17,13%	
M3/6A	255.777,55	353.142,60	138,07%	
M4/6B	75.000	74.683,08	99,58%	
M5/1A	19.445,74	6.632,31	0%	

Tabel. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL

Eficacitate financiară ridicată se înregistrează atunci când plățile efectuate reprezintă mai mult de 50% din alocarea financiară totală și valoarea contractată este apropiată sau chiar mai ridicată decât alocarea financiară.

Eficacitatea financiară medie se înregistrează atunci când plățile efectuate se situează între 25% și 50% din alocarea totală și valoarea contractată este mai mare de 50% din alocarea financiară.

Eficacitate financiară redusă se înregistrează în toate celelalte cazuri.

Eficacitatea financiară a SDL este ridicată per ansamblu SDL, procentul de plăți realizate în cadrul a 3 măsuri fiind ridicat.

În cadrul măsurii M1/6B FEADR valoarea contractată a proiectelor a fost mai mare decât valoarea alocării financiare inițiale datorită transferului de fonduri din cadrul măsurii M2/2A, și M5/1A valoarea proiectelor contractate a fost de 823.044,37 euro, valoarea plăților este de 791.407,5 euro iar procentul de plăți realizate în cadrul proiectelor contractate raportat la valoarea alocării financiare inițiale fiind de 147,87% ceea ce conduce la o eficiență ridicată.

În cadrul măsurii M2/2A din cauza dificultății de a aplica la aceasta măsura s-a contractat doar un proiect în cadrul apelurilor lansate la nivelul alocării inițiale iar aceasta a dus la transferarea sumelor alocate pe această măsură, alocarea ajungând la valoarea de 39.989,10 euro. În cadrul acestei măsuri s-au contractat proiecte în valoare de 39.989,10 euro iar valoarea plăților este de 39.989,10 euro. Raportând valoarea plăților la alocarea inițială a măsurii rezultă un procent de 17,13% ceea ce duce la o eficacitate redusă acestor măsuri.

În cadrul măsurii M3/6A valoarea contractată a proiectelor a fost mai mare decât valoarea alocării financiare inițiale datorită transferului de fonduri din cadrul altor măsuri, (M2/2A, M5/1A) iar procentul de plăți realizate în cadrul proiectelor contractate raportat la valoarea alocării financiare inițiale fiind de 138,07% ceea ce conduce la o eficiență ridicată.

În cadrul măsurii M4/6B EURI valoarea contractată a proiectelor de 74.683,08 euro a fost mai mică decât valoarea alocării financiare inițiale iar procentul de plăți realizate în cadrul proiectelor contractate raportat la valoarea alocării financiare inițiale fiind de 99,58% ceea ce conduce la o eficiență ridicată.

În cadrul măsurii M5/1A din cauza neatractivității acestei măsuri nu s-au contractat proiecte în cadrul apelurilor lansate iar aceasta a dus la 0% grad de plată. În concluzie eficacitatea acestei măsuri este redusă.

Masura	Intensitatea sprijinului Procent	Contributia publica nerambusabil a/masura (FEADR+Buget national)	Valoare Procent propus	Valoare contractat	Procent contractat	Valoare platit	Valoare Procent platit
		(euro)	(%)			(%)	(%)
M1/6B	100	823.044,37	100	822.872,80	99,97	791.407,50	96
M2/2A	70/90	39.989,10	100	39.989,10	100	39.989,10	100
M3/6A (FEADR)	90	302.703,35	100	302.490,56	100	302.490,56	100
M4/6B	90/100	74.683,08	100	74.683,08	100	74.683,08	100
M5/1A	90/100	6.632,31	0	0	0	0	0
Total FEADR		1.247.052,21		1.240.419,9	99,4	1.208.569,76	100
M3/6A(EURI)	90	50.439,25	100	48.663,74	96,4	48.658,56	100
Total		2.141.022,57		2.173.370,17		2.083.422,72	

5.2 Eficacitatea SDL, la nivel de domeniu de intervenție

DOMENIU DE INTERVENȚIE	EFICACITATE
6B- Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	
2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	
6A – Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, din Regulamentul (UE) nr.1305/2013.	
6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”, din Regulamentul (UE) nr.1303/2013.	
1 A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale	

Tabel 23. Eficacitatea SDL, la nivel de domeniu de intervenție

😊 Eficacitate (potențială) ridicată. Valoarea planificată a indicatorilor țintă / de rezultat și a indicatorilor de realizare a fost atinsă, sau analiza proiectelor contractate indică faptul că valoarea țintă poate fi realizată în mod rezonabil până la sfârșitul perioadei de programare. În acest sens, efortul principal trebuie focalizat pe accelerarea și / sau finalizarea proiectelor contractate.

😐 Eficacitate (potențială) medie. SDL nu a atins încă valoarea țintă / planificată, însă proiectele deja contractate, în conformitate cu alocarea resurselor programului, ar putea contribui la atingerea țintelor și a valorilor planificate până la sfârșitul programului. În acest sens, eforturile principale trebuie focalizate pe accelerarea și / sau finalizarea proiectelor contractate.

😞 Eficacitate (potențială) redusă. SDL nu a atins încă valoarea țintă / planificată, iar analiza proiectelor contractate arată că este puțin probabil ca programul să atingă valorile propuse prin proiectele contractate și cu alocarea actuală a resurselor. În acest sens, accelerarea și / sau finalizarea proiectelor contractate ar putea să nu fie suficiente pentru a îndeplini obiectivele SDL.

Indicatori de monitorizare specifici domeniilor de intervenție planificați

O1. Favorizarea competitivității agriculturii	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat propusi	Indicatori de rezultat atinși
	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M2/2A Soluții inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în microregiunea Arieșul Mare.	Număr de exploatații agricole/ beneficiari sprijinți –1	Număr de exploatații agricole/ beneficiari sprijinți –1
				Număr de locuri de muncă nou create –1	Număr de locuri de muncă nou create –1
O3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii săraciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M1/6B Dezvoltarea și modernizarea satelor din microregiunea Arieșul Mare	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastucturi îmbunătățite – 14 024	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastucturi îmbunătățite – 15.000
				Număr de comune sprijinite - 8	Număr de comune sprijinite - 8
				Număr de locuri de muncă nou create - 0	Număr de locuri de muncă nou create - 0

				Cheltuiala publica totala: 823.044,37 euro (FEADR)	Cheltuiala publica totala: 793.044,37 euro (FEADR)
		6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	M3/6A Dezvoltarea activităților non-agricole în Microregiunea Arieșul Mare	Locuri de muncă nou create –13	Locuri de muncă nou create –15
				Număr de beneficiari sprijiniți –7	Număr de beneficiari sprijiniți –13
				Cheltuiala publica totala: 302.703,35 euro valoare FEADR	Cheltuiala publica totala: 302.703,35 euro valoare FEADR
				Cheltuiala publica totala: 50.439,25 euro valoare EURI	Cheltuiala publica totala: 48.663,74euro valoare EURI
		6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M4/6B Promovarea incluziunii sociale în microregiunea Arieșul Mare	Populația netă care beneficiază de servicii/infrast ructuri îmbunătățite - 1400	Populația netă care beneficiază de servicii/infrast ructuri îmbunătățite - 1800
				Numărul locurilor de muncă nou create - 0	Numărul locurilor de muncă nou create - 0
				Numărul Centrelor sociale/multif unctionale înființate la nivelul UAT -1	Numărul Centrelor sociale/multif unctionale înființate la nivelul UAT -1

6. Răspuns la întrebările de evaluare

Tema I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Arieșul Mare

În perioada analizată au avut loc 9 modificări de strategie prin care toate masurile au suferit modificări cu privire la valoarea sprijinului public nerambursabil/proiect, eliminarea/adăugarea unor criterii de selecție și de eligibilitate, transferul de indicatori de monitorizare. Datorită faptului că în urma acestor modificări nu s-au schimbat obiectivele specifice ale măsurilor iar indicatorii de monitorizare propuși au suferit ușoare modificări, în sensul transferării indicatorilor între măsurile de finanțare, răspunzând în continuare la nevoile de la momentul elaborării SDL ului.

Întrucât unele nevoi identificate în urma consultărilor cu comunitatea locală au rămas neschimbate măsurile planificate inițial în cadrul SDL au generat realizările și rezultatele așteptate.

Indicatorii de realizare adecvați și rezultatele așteptate clar definite, vor fi îndepliniți realizând activitățile (măsurii, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL cu resursele alocate acestora.

În concluzie logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului. În urma verificării atente a coerenței logice, a rigorii conceptuale, a fezabilității activităților date fiind resursele financiare disponibile și a măsurii în care activitățile stabilite inițial sunt încă relevante în condițiile unor nevoi dinamice s-a constatat faptul că logica intervenției SDL GAL Arieșul Mare este foarte coerentă.

Tema II Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

În urma verificării s-a constatat orientarea spre dezvoltarea sectoarelor prioritare pentru teritoriul GAL Arieșul Mare (agricultura, turism,)

S-a constatat faptul că în urma implementării a 19 proiecte în cadrul măsurii M1/6B- Dezvoltarea și modernizarea satelor din microregiunea Arieșul Mare, au fost îmbunătățite serviciile/infrastructurile locale din zonele rurale pentru 15.000 persoane și în mare măsură intervenția strategiei a contribuit la îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor prin realizarea investițiilor în infrastructura la scară mică.

În urma analizei asupra măsurii M3/6A- Dezvoltarea activităților non-agricole în Microregiunea Arieșul Mare s-a constatat orientarea spre dezvoltarea sectoarelor prioritare pentru teritoriul GAL Arieșul Mare (turism, agrement). De asemenea s-a concluzionat faptul că creșterea numărului unităților de cazare va contribui la creșterea fluxului de turiști și vizitatori și la creșterea atractivității ofertelor turistice locale prin modernizarea unităților de cazare precum și proiectele în cadrul agrementului vor contribui la creșterea fluxului de turiști și vizitatori și la creșterea atractivității ofertelor turistice locale prin modernizarea a 3 pensiuni, a unei agropensiuni în teritoriu, și crearea unor facilități pentru petrecere a timpului liber prin implementarea a 11 proiect care are ca obiectiv achiziția de biciclete electrice, atv

În urma analizei efectuate în cadrul măsurii M4/6B – Promovarea incluziunii sociale în microregiunea Arieșul Mare, în ceea ce privește proiectele selectate și contractate, inclusiv plățile realizate s-a constatat orientarea spre crearea de infrastructuri sociale și îmbunătățirea condițiilor de viață a grupurilor vulnerabile.

Tema III Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

În urma analizei priorităților și a ierarhizării acestora din Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Arieșul Mare s-a constatat caracterul integrat și inovator al strategiei de dezvoltare locală care a implicat alegerea unor domenii prioritare de dezvoltare rurală în care să se realizeze investițiile care să aducă beneficii integrate teritoriului. Astfel, prin SDL sunt susținute atât activitățile agricole, dar și cele neagricole, și mai cu seamă investițiile publice deoarece dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale, existența și accesibilitatea serviciilor de bază, inclusiv social, socio-medical și cultural.

7. Factorii de succes și eșec în implementarea SDL

ANALIZA SWOT PENTRU A EVIDENȚIA FACTORII INTERNI ȘI EXTERNI

POZITIVI ȘI NEGATIVI CARE INFLUENȚEAZĂ IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Factori Interni/externi	Factori Pozitivi	Factori Negativi
Factori Interni	Puncte Tari Strategia de dezvoltare Locală a Asociației GAL Arieșul Mare a fost gândită	Puncte Slabe Dificultăți procedurale și administrative care au încetinit

	și scrisă de echipa de implementare formată din angajații grupului de acțiune locală Animare eficientă, dovadă fiind sesiunile de finanțare cu proiecte depuse a căror valoare depășește alocarea pe apel GAL Ariesul Mare are 5 angajați part-time. Toți angajații au studii superioare. Pe parcursul implementării au participat la sesiuni de instruire organizate de GAL sau au participat la cursuri de instruire adecvate poziției și fisei postului Implicarea antreprenorului local: dorința proprietarului de a-și diversifica gospodăria Procesul de evaluare s-a derulat în condiții bune, fără întârziere și depășiri de termene din partea echipei GAL, fapt pentru care s-a și realizat un grad mare de contractare.	lansarea măsurilor
Factori externi	Oportunități Îndeplinirea indicatorilor asumați ai SDL Colaborarea fructuoasă cu partenerii civili, privați, publici Deschiderea din partea instituțiilor cu care colaborăm Stabilirea relațiilor de colaborare cu GAL - uri din țară și din exterior Resurse naturale și tradiții locale atractive: zona dispune de peisaje montane și gastronomie autentică, cu potențial turistic ridicat. Cerere în creștere pentru turism rural: trendul turismului de experiență a crescut după pandemie, turiștii căutând experiențe autentice și sigure.	Pericole Contradicții între documente strategice PNDR vs. LEADER vs. RNDR ; Birocrația în autorizare: procesul de avizare (DSP, DSV, Ministerul Turismului) a fost lung și anevoios, întârziind deschiderea pensiunii. Infrastructura rutieră deficitară: accesul dificil pentru turiștii din afara zonei reduce competitivitatea față de alte destinații. Resurse financiare limitate pentru promovare: lipsa unui buget consistent pentru marketing online și offline

		Alocarea LEADER pentru teritoriul GAL Ariesul Mare, nu putem spune ca a fost suficienta. Exista potential pentru a se atrage mult mai multe fonduri
--	--	---

Tabel Analiza SWOT

Rezultate Pozitive :

1. Finalizarea a 19 proiecte în cadrul măsurii M1/6B – Dezvoltarea și modernizarea satelor din microregiunea Arieșul Mare, măsura care contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor din zonele rurale.
2. Finalizarea a 13 proiecte în cadrul măsurii M3/6A Dezvoltarea activităților non-agricole în Microregiunea Arieșul Mare.
3. Implementarea unui proiect de tip social în cadrul măsurii M4/6B – Promovarea incluziunii sociale în microregiunea Arieșul Mare

Rezultate negative :

1. Întârzieri în semnarea contractelor, depunerea cererilor de plată.

Măsuri adoptate și efectele acestora :

Nr.crt	Masuri adoptate	Efecte
1.	Modificări de strategie (în perioada evaluată am afectuat 9 modificări de strategie)	Alocarea pentru tranzitie și îmbunătățirea fișelor măsurilor pentru a facilita accesarea acestora
2	Prelungirea sesiunilor de finanțare în urma cererilor primite din partea potențialilor beneficiari	Posibilitatea încadrării în timpul de depunere al proiectului

3	Distribuirea de sarcini suplimentare către angajați (protecția datelor personale, secretariat, arhivare)	Acoperirea mai multor sarcini de către personalul deja existent
4	Monitorizări constante ale beneficiarilor	Depunerea în termen a transelor de plată

8. Concluzii și recomandări

Datorită faptului că Strategia de dezvoltare Locală a GAL Arieșul Mare a fost gândită și scrisă de echipa de implementare formată din angajații grupului de acțiune locală, în urma consultărilor publice cu populația din teritoriul acoperit de asociație, comunitatea locală a căpătat încredere în personal. Astfel, activitățile de comunicare adresate solicitanților în momentul lansării apelurilor au reușit să implice un număr mare de potențiali beneficiari.

Pentru a stimula și a motiva potențialii beneficiari/investitori Asociația GAL Arieșul Mare a organizat activități de informare și evenimente de promovare. S-a constatat faptul că interesul față de accesarea fondurilor europene, prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta, este unul ridicat, majoritatea persoanelor chestionate afirmând faptul că datorită exemplelor de bune practici ale proiectelor finanțate prin GAL Arieșul Mare au căpătat încredere în această asociație și au accesat proiecte prin intermediul ei.

În implementarea strategiei de dezvoltare locală s-au întâmpinat dificultăți procedurale și administrative care au încetinit lansarea măsurilor de finanțare previzionate și finalizarea proiectelor contractate.

S-a constatat faptul că percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER s-a îmbunătățit semnificativ datorită: sprijinului primit din partea reprezentanților GAL, AM, AFIR, OJFIR în derularea implementării proiectelor, colaborării strânse cu echipa GAL, comunicării efective și eficiente, și gradului ascendent de participare a tuturor părților interesate în conceperea și implementarea abordării „de jos în sus”. În urma chestionării actorilor locali s-a concluzionat faptul că prin intermediul aplicării metodei LEADER s-au îmbunătățit rezultatele implementării SDL.

Datorită implicării sporite a comunității și a factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterii rolului GAL în guvernanta pe diferite niveluri și creșterii capacității de a implementa proiecte și din alte fonduri, actorii locali au constatat o îmbunătățire mare a guvernantei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER. Prin implementarea corectă a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Arieșul Mare se generează valoare adăugată sub forma unui capital social îmbunătățit, a unei

guvernanțe îmbunătățite și a unor rezultate și impacturi sporite comparativ cu implementarea fără metoda LEADER.

Recomandări

Pentru atingerea obiectivelor propuse în SDL recomandăm: anunțarea și promovarea lansării sesiunilor de apeluri cu suficient timp înainte de deschiderea sesiunii, astfel încât potențialii beneficiari să poată pregăti documentația tehnică necesară pentru a solicita sprijinul necesar, realizarea unui efort suplimentar cu privire la îmbunătățirea cunoștințelor beneficiarilor, creșterea atractivității măsurilor din SDL, scurtarea timpului de evaluare a proiectelor, identificarea și promovarea celor mai bune practici (proiecte de succes).

Realizarea și promovarea unei analize specifice și aprofundate cu privire la modul în care metoda LEADER a contribuit la dezvoltarea capitalului social și la îmbunătățirea guvernancei locale. De asemenea se recomandă realizarea de actualizări ale analizelor privind potențialul teritoriului, nevoile comunității, inclusiv din perspectiva activităților locale și a participării actorilor cheie locali.

Pentru creșterea beneficiilor datorate metodei LEADER recomandăm: creșterea calității interacțiunilor dintre actorii locali și furnizorii de resurse externi sau partenerii instituționali, organizarea actorilor locali în diferite forme de parteneriate, rețele, lobby-uri, grupuri de interese și de solidaritate pentru a accesa fonduri europene, sensibilizarea cu privire la identitățile locale și la imaginea sau reputația zonei, favorizarea și încurajarea tinerei generații să își coreleze perspectivele viitoare cu o viziune a zonei în care trăiesc, implicarea diferiților actori (actorilor publici, privați, civili) într-un mod dinamic și interactiv de învățare socială, lărgirea grupului de potențiali beneficiari, o mobilizare locală sporită și încurajarea indirectă a non-beneficiarilor de a participa la procesul de dezvoltare locală.

Pentru obținerea realizărilor și rezultatelor așteptate recomandăm diseminarea continuă a informațiilor cu privire la posibilitățile de accesare a fondurilor disponibile din strategie, scurtarea timpului de evaluare a proiectelor, realocarea de sume de la măsurile pentru care nu s-a manifestat interes din partea populației, eliminarea din strategie a unei măsuri pentru care nu s-au depus proiecte pe parcursul a două sesiuni de finanțare lansate.

Creșterea numărului de activități ale asociației care au ca scop „învățarea colectivă” (grupuri de lucru, seminarii de promovare, conferințe, evenimente anuale de promovare și informare) deoarece în urma desfășurării acestora interesul populației față de accesarea fondurilor europene a crescut. Lecțiile învățate sunt următoarele:

1. Deși Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Arieșul Mare este una structurată și adaptată nevoilor teritoriului, periodic a fost necesară actualizarea acesteia.
2. Proiectele inovative crează dificultăți în evaluare, implementare și monitorizare.
3. Activitatea Asociației GAL Arieșul Mare trebuie evaluată periodic pentru a vedea ce funcționează și ce nu funcționează și mai ales, ce anume putem face pentru îmbunătățirea implementării și rezultatelor.
4. Va trebui pus un accent deosebit pe creșterea calității interacțiunilor dintre actorii locali și furnizorii de resurse externi sau partenerii instituționali, organizarea actorilor locali în diferite forme de parteneriate, rețele, lobby-uri, grupuri de interese și de solidaritate pentru a accesa fonduri europene, sensibilizarea cu privire la identitățile locale și la imaginea sau reputația zonei, favorizarea și încurajarea tinerei generații să își coreleze perspectivele viitoare cu o viziune a zonei în care trăiesc, implicarea diferiților actori într-un mod dinamic și interactiv de învățare socială, lărgirea grupului de potențiali beneficiari, o mobilizare locală sporită și încurajarea indirectă a non-beneficiarilor de a participa la procesul de dezvoltare locală.